

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-92/1
від 30 січня 2020 р.

**Комітет Верховної Ради України з
питань організації державної влади,
місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та
містобудування**

Щодо проекту Закону України «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» (щодо усунення обмеження органів місцевого самоврядування у членстві у всеукраїнських асоціаціях)»

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» (щодо усунення обмеження органів місцевого самоврядування у членстві у всеукраїнських асоціаціях)» (реєстр.№ 2668 від 23.12.2019р.). Проаналізувавши текст законопроекту, Асоціація міст України висловлює до нього зауваження наступного змісту:

1. В обґрунтуванні необхідності прийняття законопроекту зазначається, що обмеженням, зазначеним в частині другій статті 4 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» (далі - Закон № 1275-VI), унеможлиблюється типологічне різноманіття системи асоціацій, змушуючи уніфікувати їх до асоціацій загального членства. З огляду на подальше обґрунтування необхідності прийняття змін вбачається, що автор законопроекту вважає неможливим участь в асоціації органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) зі всеукраїнським статусом, яка займається специфічним напрямком. Як приклад, зазначаються діяльність у сфері електронного врядування, енергозбереження та енергоефективності.

На нашу думку така постановка питання не відповідає дійсності і Закон № 1275-VI не забороняє участь органів місцевого самоврядування у кількох всеукраїнських асоціаціях, метою діяльності яких є специфічні чи вузько направлені питання, зокрема з метою розвитку в громадах того ж таки енергозбереження чи електронного врядування.

2. Щодо цілей і завдань прийняття законопроекту, які презентуються як можливість забезпечення максимального врахування державою інтересів кожного населеного пункту, слід відзначити наступне.

Частиною першою статті 14 Закону № 1275-VI передбачені однакові повноваження асоціацій в захисті інтересів органів місцевого самоврядування без прив'язки до статусу таких асоціацій. Особливості повноважень асоціацій зі всеукраїнським статусом визначені в частині другій статті 14 Закону № 1275-VI, що є цілком логічним та закономірним, враховуючи поділ таких асоціацій за їх членами, що представляють відповідні територіальні рівні. Всеукраїнська асоціація ОМС відповідного територіального рівня, членами якої є більше половини органів місцевого самоврядування такого рівня, найбільш об'єктивно та повно може консолідувати ті проблеми, які є спільними для всіх членів. З цього погляду органи державної влади більш оперативно можуть отримувати необхідну інформацію про проблемні питання та оцінювати ситуацію більш об'єктивно.

В принципі, відповідно до положень частини другої статті 3 Закону № 1275-VI в Україні не можливе існування двох і більше асоціацій зі всеукраїнським статусом, які можуть об'єднувати більше половини органів місцевого самоврядування відповідних територіальних рівнів (село, селище, місто, район, область). При цьому Закон № 1275-VI дозволяє міграцію участі (але не поєднання) органів місцевого самоврядування різних рівнів між асоціаціями зі всеукраїнським статусом.

На наш погляд обмеження щодо подвійної участі та можливість міграції навпаки створює здорову конкуренцію у діяльності асоціацій. Бажання асоціації мати статус всеукраїнської змушує її саморозвиватися та пропонувати своїм членам більш якісні послуги. Скасування обмеження щодо подвійної участі призведе до того, що у одній з асоціацій з'являться «мертві» учасники, які не будуть брати участь у її діяльності. Відповідно і асоціація не буде намагатися запропонувати своїм членам більш якісні послуги, оскільки не буде ризику втратити статусу всеукраїнської, формально маючи відповідну кількість членів.

Інший аспект – це можливість асоціації з місцевим чи регіональним статусом прогресувати та за рахунок більш якісного функціонування стати асоціацією зі всеукраїнським статусом. Знову ж таки, це досягається шляхом надання більш якісних послуг членам та можливість і здатність надавати такі послуги, які не надаються іншими асоціаціями.

Зазначаємо, що основною особливістю діяльності всеукраїнської асоціації ОМС є її взаємодія з Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади, зокрема шляхом участі у консультаціях, надання висновків до проектів нормативно-правових актів (стаття 17 Закону № 1275-VI). Створення чисельних асоціацій із всеукраїнським статусом, як це пропонується Законом, значно ускладнить процеси взаємодії ОМС з Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади.

Не можемо не відмітити, що існуючий поділ на види асоціацій за членами, які представляють відповідні територіальні рівні, відповідає духу Європейської хартії місцевого самоврядування. Відповідні положення Хартії передбачають *«Право органів місцевого самоврядування бути членом асоціації з метою захисту і заохочення їхніх спільних інтересів...»* і *«... стосується об'єднань, чії цілі більш загальні, ... і які зазвичай прагнуть представити всі місцеві органи влади особливого роду або виду на регіональному чи національному рівні.»* Закладені в Хартії ідеї якраз і полягають у концентруванні членства органів місцевого самоврядування у відповідній асоціації певного виду (сільська, селищна, міська, районна, обласна) якомога більш широкому представлені інтересів органів місцевого самоврядування відповідного рівня.

Вважаємо, що удосконаленню підлягають наступні норми Закону, що надасть змогу врегулювати існуючі нормативні прогалини у врегулюванні діяльності асоціацій органів місцевого самоврядування:

1. Уточненню підлягають норми щодо підтвердження кількості членів всеукраїнської асоціації та порядок вирішення питання про скасування державної реєстрації асоціації, яка не відповідає критеріям, визначених Законом.

2. Зміні підлягає норма пункту 2 частини першої статті 21 Закону, де слово «дозволені» варто замінити на «не заборонені».

Асоціація міст України пропонує продовжити роботу над вдосконаленням законодавства з питань діяльності асоціацій органів місцевого самоврядування, а законопроект реєстр.№ 2668 відхилити.

Виконавчий директор

О.В. Слобожан